

Georgië 20 september - 5 oktober 2014

Hoewel Georgië nauwelijks tweemaal groter is dan België, is het één van de biodiversiteit hotspots van Europa, met een indrukwekkende lijst aan soorten die nergens anders ter wereld voorkomen. Ga maar na: 380 endemische planten en daar bovenop nog eens 600 Kaukasus-endemen. Ook de fauna is best uniek: een kwart van de Georgische zoogdieren, reptielen als amfibieën vind je alleen in Georgië. Met 105 soorten heeft dit land zowaar de grootste Europese zoogdierenlijst.

Ook voor vogels is het er mega: 350 soorten (253 als broedvogel) met opnieuw een paar regionale endemen: Kaspisch berghoen, Kaukasisch korhoen, Kaukasus tjiftjaf en Kaspische Roodborsttapuit. De grootste ornithologische troef is natuurlijk de Batumi bottleneck, waar elk jaar meer dan een miljoen roofvogels doortrekken. Hiermee is Batumi het belangrijkste doortrekpunt ter wereld. Ga daar maar eens tegenaan staan.

Georgië ligt geprangd tussen de Oost-Europese wouden en de Aziatische steppes; een unieke geografische ligging die de hoge soortenrijkdom deels kan verklaren. Bovendien vind je er zowel Zwarte Zeekust als Kaukasus (de hoogste bergketen van Europa) en ga je op enkele uren vanuit de steppe doorheen subtropisch regenwoud naar

subalpiene weides. Variatie troef, op een zakdoek van 69.700 km².

Dag 1 - 5: Batumi, Mtirala Nationaal Park en Chorokhidelta

De trek van Wespindief zit er de derde week van september grotendeels op, maar de piek van Steppebuizerd komt er aan. Ook de arenden trekken in deze periode door de flessenhals. Schreeuwarend, Steppearend en Bastaardarend zijn de grotere jongens in het pak van 34 roofvogelsoorten dat jaarlijks over Batumi trekt. Van Keizerarend tot Dwergarend, van Roodpootvalk tot Balkansperwer, van Steppekiekendief tot Arendbuizerd. Batumi heeft het allemaal. Plus pelikanen en stevige groepen Zwarte ooievaars. Een topdag in Batumi tikt af op meer dan 100.000 overtrekkende rovers. Een adembenemende ervaring.

Maar de regio heeft meer troeven: het Mtirala Nationaal Park en de Chorokhidelta. Het nationaal park werd opgericht om een relict van subtropisch regenwoud op de flanken van de Kleine Kaukasus te beschermen. Door een hoge jaarlijkse hoeveelheid aan neerslag en een altijd groene vegetatie (met onder andere Pontische rododendron) heeft Mtirala veel weg van een tropisch nevelwoud. De fauna en flora zijn uniek: het woud is goed voor 16

endemische plantensoorten, 3 endemische amfibieën, 4 endemische reptielen en 2 endemische zoogdieren. In de beekjes kunnen we zoetwaterkrabben vinden, en occasioneel wordt er ook een Bruine beer of Lynx gespot. Voor vogels mikken we vooral op Lilfords witrugspecht, Turkse boomklever, Groene fitis, Kaukasische tjiftjaf, Taigavliegenvanger en Rouwmees.

De Chorokhidelta staat gecatalogeerd als een Important Bird Area (IBA). De bosjes in de delta zijn een goede plaats voor doortrekkende zangvogels (Zwartkopriet-zanger, Krekeltzanger, Kleine spotvogel, Kortteenleeuwerik, Kalandarleeuwerik, Kleine klapekster, Grote pieper, Roodkeelpieper, Duinpieper, Aziatische en Kaspische Roodborsttapuit, Citroenkwikstaart, Roze Spreeuw, Woestijntapuit, Oostelijke blonde tapuit), in de moerassen zitten Purperkoet, Woudaap, Klein en Kleinst waterhoen en op de moddervlaktes wordt het uitkijken naar o.a. Terekruiter en Breedbekstrandloper. Witkopeenden vinden we op de meren en langsheen de kustlijn maken we kans op Yelkouanpijlstormvogels. De intense doortrek wordt op de voet gevolgd door een internationaal team van ringers. Op deze Natuur.reis zullen we proberen zo'n ringsessie mee te pikken.

Het weer wordt allesbepalend. Op toptrekdagen blijven we van zonsopgang tot zonsondergang op de telpost om ons te vergapen aan zoveel trektelgeweld. Bij mindere trekdagen trekken we de delta in of bezoeken we Mtirala.

Dag 6 - 13: Vogeltrip in het Georgische binnenland

Via de Zekari pas rijden we naar de hoogvlakte van Javakethi. Een overnachting in de buurt van de Zekari pas (op 2.226 meter) geeft ons een eerste kans op Kaukasische bergsoorten: Kaspisch berghoen, Kaukasisch korhoen, Grote en Gewone rotsklever zijn hier de targets, naast drie endemische reptielen en drie endemische amfibieën.

Vardzia is bekend omwille van zijn 12de eeuwse grottenklooster. Het ligt op het Javakheti plateau, een droge steppevlakte op 1.500 meter, waar Lammergier, Aasgier, Vale Gier, Slangenarend, Steenarend, Arendbuizerd, Aziatische steenpatrijs en Rotszwaluwen de show stelen. Wolven zijn hier vrij algemeen en

nieuwe endemen zoals Kaukasische Agame houden ons scherp.

Vanuit Vardzia trekken we naar de bergmeren in de buurt van Ninotsminda, vlakbij de grens met Turkije en Armenië. Hier gaan we op zoek naar Steppekievit, Breedbekstrandloper, Terekruiter, Poelruiter, Grauwe franjepoot, Witte pelikaan, Kroeskoppelikaan, Armeense meeuw en Citroenkwikstaart. Het wordt weer uitkijken naar Wolf en ook Steppebunzing zal er aan de triplijst kunnen worden toegevoegd.

Vanuit de Javakheti hoogvlakte dalen we af naar Tbilisi, de hoofdstad van Georgië. Even op rust komen, een blik werpen op de historische binnenstad of een plons in een zwavelbad. Een noodzakelijke tussenstop, voor we vol gaan voor het serieuzere werk in de Grote Kaukasus, op de flanken van de Kazbegi (met 5.0417 meter de derde hoogste berg van Georgië).

Hier krijgen we een herkansing voor de soorten van Zekari, aangevuld met specialiteiten als Grote roodmus, de prachtige Witkruinroodstaart, Roodvoorhoofdkanarie, Steenarend, Strandleeuwerik en Citroenkwikstaart.

Voor de zoogdierfans wordt het speuren naar de endemische *Capra cylindricornis* (East Caucasian Tur), een soort steenbok die het vooralsnog zonder Nederlandse naam moet stellen, plus een rits andere bergzoogdieren zoals Wolf, Luipaard, Gems, Bruine beer en Lynx.

Dag 14 - 16: Batumi

We keren terug naar het begin: Batumi. Maar wel 9 dagen verder opgeschoven in het trekseizoen. Andere soorten maken hun opwachting, op weg naar het zuiden. Vooral de Keizerarenden staan nu op de verlanglijst. Mochten we tijdens onze eerste Batumi-doortocht geen tijd gehad hebben om de Chorokhidelta of Mtirala te bezoeken (wegens te dulle doortrek), is het nu het moment om onze schade in te halen.

Georgië september 2014

Dag	Bestemming	Slaapplaats	Optioneel of doelsoort
20/09	Brussel-Istanbul-Batumi	Batumi	avondexcursie
21/09	Batumi -trektellen	Batumi	avond aan kust
22/09	Mtiralala NP	Batumi	
23/09	Chorokhi Delta	Batumi	boottocht op meer
24/09	Batumi - trektellen	Batumi	
25/09	Transfer Batumi-Zekari	Zekari pass - camping	Kaspisch berghoer
26/09	Zekari-Vardzia	Achalkalaki of Valodia's Cottage	Grote Rotsklever
27/09	Vardzia/Ninotsminda meer	Achalkalaki	
28/09	Ninotsminda/Transfer Tbilisi	Tbilisi	Sulfaatsauna
29/09	Tbilisi-Kazbegi	Kazbegi-dorp	
30/09	Kazbegi-ascent	kampplaats berg (op 3000 m)	Kaukasisch korhoer
01/10	Kazbegi-glacier	kampplaats berg (op 3000 m)	Bergsoorten
02/10	Kazbegi-descent-Batumi	Batumi	avondexcursie Batumi
03/10	Batumi - trektellen	Batumi	
04/10	Batumi delta/trektellen	Batumi	
05/10	Batumi-Istanbul-Brussel		

Praktisch

Deze Natuur.reis naar Georgië wordt aan **Natuur leden** aangeboden aan **2.098 euro** per persoon (niet-leden betalen 50 euro extra). Deze totaalprijs omvat alle internationale vluchten (incl. luchthaventaks), transport, excursies, lokale gids, overnachtingen, alle maaltijden (incl. niet-alcoholische dranken), bijdrage aan de garantiestelling, boekingskosten en BTW. We overnachten 8 keer in Batumi waar we te gast zijn in homestays (kamers van 2 tot 4 personen met gedeeld sanitair per verdiep, geen afzonderlijk sanitair op de kamer). Indien het niet mogelijk zou zijn om in één huis te verblijven, wordt de groep verdeeld over twee naburige huizen, waarbij alle maaltijden wel steeds samen worden genuttigd. In Kazbegi slapen we één nacht in twee- en driepersoonstenten. Alle andere

overnachtingen vinden plaats in hotels of guest houses. Een optionele annulatie-verzekering en een verplichte reisbijstands-verzekering zijn niet in de prijs inbegrepen. Deze reisbijstandsverzekering kan (indien gewenst) bij de touroperator worden afgesloten (30 euro).

De reis gaat door bij een **minimum** aantal van **9 betalende deelnemers**. Het **maximum**

aantal deelnemers (incl. 2 begeleiders van Natuur.reizen) wordt beperkt tot **15**. Indien op **14 juli 2014** het minimum aantal deelnemers niet werd gehaald, wordt de trip geannuleerd en krijgen alle ingeschreven alle reeds gemaakte kosten integraal terugbetaald.

De vlucht Brussel-Istanbul vertrekt op Brussels Airport op 20 september 2014 om 07:50 en komt aan om 12:10. Om 13:10 nemen we een aansluitende vlucht in Istanbul die om 16:05 landt in Batumi. Op de luchthaven staat het lokaal transport klaar. Op 5 oktober vertrekken we uit Batumi om 17:05 en landen we in Istanbul om 18:10. De aansluitende vlucht vertrekt in Istanbul om 19:10 en landt in Brussel om 21:35.

Boek nu

Deze reis wordt georganiseerd door Tierra. U kan de Natuur.reis naar Georgië boeken door het [inschrijvingsformulier](#) in te vullen op de website van Tierra. Indien er zich meer dan 15 deelnemers zouden aandienen, bepaalt de volgorde van aanmelding wie op welke plaats op de wachtlijst komt. In onderling overleg met Natuurpunt kan eventueel nog worden beslist om het maximum aantal deelnemers te verhogen. Ten laatste op 14 juli 2014 wordt u op de hoogte gebracht of het minimum aantal vereiste deelnemers werd bereikt.

Het model van Batumi Raptor Count

Opleiding en sensibilisering van de lokale bevolking nemen een belangrijke plaats in in

de werking van Batumi Raptor Count (BRC). In 2008 werd gestart met een internationaal uitwisselingsprogramma voor studenten. Deelnemers uit Georgië, Turkije en Armenië kregen - dankzij BRC en haar partners - de kans om naar Batumi af te reizen en er kennis te maken met één van de belangrijkste trekroutes ter wereld. Intussen kan BRC rekenen op een internationaal netwerk aan vrijwilligers om de monitoring van de jaarlijkse trek nauwgezet op te volgen. BRC stelt zich tot doel om een kenniscentrum uit te bouwen en moedigt studenten aan om het belang van deze 'major flyway' verder te onderbouwen door het verzamelen van data en een wetenschappelijke vertaling hiervan. Samenwerking met universiteiten in Georgië staat centraal in de werking van BRC.

Maar het project gaat verder dan alleen maar 'vogels tellen'. Illegale jacht en vogelvangst (o.a. voor de valkerij) vormen een heus knelpunt in de regio. BRC ijvert dan ook voor een strenge toepassing van de bestaande wetgeving. Die mentaliteitswijziging komt er niet zomaar: ze volgt de wet van de geleidelijkheid. De lokale bevolking wordt (o.a. via folders) ingelicht over het belang van 'hun' unieke trekroute maar vooral het toenemend ecotoerisme lijkt één en ander in een goede richting te duwen. BRC wil de 'unique selling proposition' van Batumi maximaal benutten. Elk jaar stijgt het aantal ecotoeristen in de regio. De lokale economie plukt hier de vruchten van o.a. door een netwerk aan

kleinschalige homestays waarbij wordt overnacht bij gastgezinnen die ons zullen voorzien van heerlijke lokale gerechten. Van zodra de lokale bevolking inziet dat er geld valt de verdienen aan vogelaars, krijgen vogels plots ook een economische waarde waarbij veel maar vooral levende vogels kunnen zorgen voor een duurzaam inkomen. Door afgeknalde of gevangen vogels zouden ecotoeristen Batumi de rug kunnen toekeren en zou de economische situatie voor een aantal gezinnen in de regio opnieuw kunnen verglijden naar het niveau van weleer. Of hoe vogelaars door hun bezoek aan de regio mee het verschil kunnen maken. Meer informatie over Batumi Raptor Count vindt u op [de website](#).

Natuur.begeleiders

Deze Natuur.reis zal worden begeleid door **Geert Spanoghe** en **Guy Huylebroeck**.

Geert behoort zondermeer tot het kruim van de Vlaamse veldbiologen. Zijn neus voor vogels (zowel in binnen- als buitenland) is behoorlijk fenomenaal. Maar ook planten, libellen, dag- en nachtvlinders, zoogdieren, reptielen en amfibieën dragen zijn interesse weg. Als voorzitter van Natuur.Gent (de grootste afdeling van Natuurpunt) en lid van de Raad van Bestuur van Natuur.beheer staat Geert met drie voeten midden in de vereniging. Ook Guy is een vaste Natuur.waarde: als gewezen voorzitter van Natuur.Boven-Schelde stuwde hij deze

afdeling naar ongekennde hoogtes. Vooral zijn educatieve talenten werden fel gesmaakt.

Guy heeft een zwak voor vogelzang en draagt zijn vogelpassie met veel liefde en vuur over aan anderen. Samen met Geert trekt hij de Vogelwerkgroep Gent+ op een innoverende wijze. Als perfecte tandem organiseerden ze al heel wat reizen voor deze VWG. Van Eilat (2008) en de Oekraïne, over Midden-Siberië (2009) naar het Altaïgebergte (2013) met tussendoortjes in Polen en de Waddeneilanden. Geert zorgt doorgaans voor het reisprogramma (waar, wanneer, waarom) terwijl Guy vooral het logistieke (en gastronomische) deel voor zijn rekening neemt. Hun beider kennis zorgt dat geen enkel pluimpje of piepje onopgemerkt passeert. Met Geert en Guy wordt dit een unieke reis voor en door Natuurpunters.

Natuur.reizen

Natuurpunt wil met Natuur.reizen een duidelijke ecologische stempel drukken op het reisaanbod van een aantal touroperators. Tijdens deze Georgië trip heeft Natuurpunt er bewust voor gekozen om in Batumi enkel te overnachten bij families die nauw betrokken zijn bij het project van Batumi Raptor Count. Deze gastgezinnen wonen vlakbij de telpost en het grootste deel van de tripinkomsten vloeit rechtstreeks terug naar hen. Al onze maaltijden worden hoofdzakelijk bereid op basis van lokale producten, waardoor ook een hele keten aan kleinhandelaars uit de regio

een graantje meepikt. Ook voor het vervoer en de gidsen wordt beroep gedaan op mensen uit de onmiddellijke omgeving.

Een deel van de tripinkomsten wordt door Batumi Raptor Count aangewend om het ecotoerisme in de regio verder te ontwikkelen. Een deel wordt ook gebruikt om de monitoring van de roofvogeltrek verder te zetten, studentenuitwisselingen mogelijk te maken en een scholencampagne op poten te zetten.

Bovenal helpt het toenemende aantal buitenlandse bezoekers de lokale overheden te overtuigen van de aantrekkingskracht van Batumi als één van de meest spectaculaire trektelposten ter wereld. De jachtdruk rondom de telposten daalt naarmate het aantal ecotoeristen stijgt. Het besef dat levende vogels voor een meer duurzame bron van inkomsten zouden kunnen zorgen dan afgeknalde exemplaren, begint in de regio almaar meer door te dringen. Hopelijk zal deze trend zich ook in de ruimere regio doorzetten.

Tot slot staat Natuurpunt ook een aanzienlijk deel van haar eigen afdracht af aan lokale projecten. Of hoe Natuur.reizen zorgen voor meer en betere natuur voor iedereen. Ook in het buitenland.